

1R DE BATXILLERAT · FE1 · UNITAT 2

Empresa, entorn i responsabilitat social

L'entorn de l'empresa, els grups d'interès, la responsabilitat social, la igualtat i el medi ambient

2

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

Descriure l'empresa com un sistema obert que rep influències de l'entorn i en provoca.

Analitzar l'entorn general amb l'anàlisi PESTEL i l'entorn específic amb les cinc forces, en versió bàsica.

Identificar els grups d'interès d'una empresa i explicar què és la responsabilitat social i l'ètica empresarial.

Valorar la igualtat i la inclusió com a part de la responsabilitat d'una empresa, amb dades.

Relacionar l'activitat d'una empresa amb el medi ambient, la sostenibilitat i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

És octubre i l'Andrea arriba a classe amb dues caixes de cartró. A dins hi ha llibres de text folrats que la Concha, la presidenta de l'AFA, guarda al magatzem del soterrani: uns 900 llibres donats que ningú no reparteix. Moltes famílies de batxillerat gasten molt en llibres cada setembre. La Ruth no pregunta quant valen, sinó una altra cosa: a qui afecta tot això i qui hi guanya o hi perd.

❓ **Pensa en una empresa del teu barri (una botiga, un taller, un bar). Quines persones o entitats es veuen afectades per com funciona?**

❓ **Una empresa pot guanyar diners fent mal al seu entorn? Escriu un exemple i una conseqüència a mitjà termini.**

❓ **Què vol dir que una empresa és «responsable»? Posa'n un exemple concret.**

MAPA DE LA UNIDAD

Lo que vamos a ver

2.1 L'empresa com a sistema obert i el seu entorn

2.2 Entorn general i entorn específic: anàlisi PESTEL i cinc forces

2.3 Responsabilitat social i ètica empresarial

2.4 Igualtat i inclusió: dones, empresa i treball

2.5 Empresa i medi ambient: sostenibilitat i ODS

Grups d'interès

Interns

- Propietaris
- Plantilla

VS

Externs

- Clientela i proveïdors
- Bancs i administracions
- Veïnat i mitjans de comunicació

CLAVE

L'empresa té **responsabilitats** envers tots: pagar el que deu, complir la llei i no perjudicar l'entorn.

2.1 · TRES PASSOS

Un mapa de grups d'interès

1

Llistar

Totes les persones i entitats que tenen relació amb l'activitat.

2

Puntuar

Poder (quant pot influir) i interès (quant l'afecta l'empresa).

3

Decidir

Amb quins cal parlar més sovint.

CLAVE

Poc poder però molt interès, com el **veïnat**, no s'ha d'oblidar.

Sis blocs PESTEL

Polítics

Estabilitat, polítiques públiques.

Econòmics

Inflació, atur, tipus d'interès.

Socials

Demografia, valors, estils de vida.

Tecnològics

Digitalització, automatització.

Ecològics

Clima, residus, energia.

Legals

Normes laborals, fiscals, de consum.

CLAVE

Per a cada bloc, **un fet comprovable i datat**: oportunitat o amenaça?

Les cinc forces de la pastisseria

FORÇA	ABANS	AMB EL CENTRE
Rivalitat entre competidors	4	5
Entrada de nous competidors	3	3
Poder de la clientela	2	2
Poder dels proveïdors	3	3
Productes substituts	4	4
Suma	16	17

CLAVE

La mitjana puja de **3,2** a **3,4** sobre 5: la rivalitat és la que més preocupa.

Tres dimensions de la RSE

Econòmica

Ser viable i pagar impostos.

Social

Tracte just a la plantilla, la clientela i la comunitat.

Ambiental

Reduir l'impacte sobre el medi.

CLAVE

La RSE va **més enllà de la llei**; sense proves, parlar de sostenibilitat pot ser **rentat d'imatge verd**.

Dones i direcció

Percentatge de dones, 2025, a Espanya.

Font: INE, Encuesta de Población Activa, mitjana de 2025 (consulta: 11/2026).

CLAVE

La bretxa és de **10,47 punts percentuals**: un indici de barreres (sostre de vidre), no una prova de les causes.

Les tres erres

El que no es consumeix no cal gestionar-lo. Reutilitzar abans de reciclar estalvia recursos i diners.

CLAVE

El banc de llibres és **economia circular**: allarga la vida del llibre en lloc de comprar-ne un de nou.

2.5 · DADA · EUROSTAT

Ús circular de materials

Part dels materials que s'utilitza i prové de residus reciclats.

Font: Eurostat, indicador cei_srm030 (consulta: 11/2026).

CLAVE

Espanya ha baixat **1,6 punts** des del 2019 i és **4,8 punts** per sota de la UE-27.

REPASO

Idees clau

- **L'entorn.** Sistema obert, grups d'interès: interns i externs, mapa de poder i interès.
- **Anàlisi de l'entorn.** PESTEL: sis blocs, cinc forces de porter, oportunitats i amenaces.
- **Responsabilitat social.** Econòmica, social i ambiental, ètica empresarial, rentat d'imatge verd.
- **Igualtat i inclusió.** Bretxa i possibles barreres (sostre de vidre), mesures de conciliació.
- **Medi ambient.** Tres erres, economia circular, ods.

PER ACABAR

Per pensar

1 Quan la Ruth va escriure «A qui afecta això?» a la pissarra, quins grups d'interès del banc de llibres et van venir al cap primer?

2 Pensa en una empresa del teu barri: quins dels sis blocs PESTEL la poden afectar més i per què?

3 Una botiga diu que els seus envasos són «100 % ecològics». Quines tres preguntes li faries abans de creure-la?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**